

Moskva mění rétoriku. Žádná speciální operace, už je to válka

- CZ24 News | 9. června 2023

RUSKO: Již přes 15 měsíců vede Rusko na Ukrajině válku, kterou Kreml odmítal nazvat válkou. Postupně se to ale mění. Ruský prezident Vladimir Putin totiž používá slovo “válka” čím dál častěji, napsala agentura Reuters.

Když Putin loni v únoru poslal vojáky na Ukrajinu, nazval to “speciální vojenskou operací”. Tento výraz následně začali používat všichni od Kremlu po ruské ministry i státní média, vytvořili si dokonce jeho zkratku – SVO. Nazývat konflikt válkou bylo ruským médiím zakázáno hned po invazi sérií zákonů. Buď tomuto nařízení média vyhověla, nebo to pro ně znamenalo jejich konec.

Jak nicméně vyplynulo z přepisu nedávného Putinova vyjádření, “válka” tam řekl. Když ruský prezident minulý týden komentoval to, co Rusko nazvalo obří ukrajinský útok drony na Moskvu, použil slovo “válka” ve vztahu k Ukrajině dokonce čtyřikrát.

“Bez ohledu na to, co říkáme, budou hledat vždycky viníka v Rusku, ale to není správné. My jsme tuto válku nerozpoutali, opakuji, to režim v Kyjevě v roce 2014 rozpoutal válku na Donbase,” uvedl tehdy Vladimir Putin. Toto prezidentovo prohlášení odvysílala dokonce i ruská státní televize Rossiya, spojovaná s prokremelskou propagandou.

Konflikt na východě Ukrajiny začal v roce 2014, kdy byl svržen proruský prezident Viktor Janukovyč. Rusko následně anektovalo Krym a vypuklo rovněž Moskvou podporované povstání separatistů na východě Ukrajiny.

Letos 9. května, kdy si Rusko tradičně připomíná vítězství Sovětského svazu nad nacistickým Německem ve druhé světové válce, Putin veteránům na Rudém náměstí řekl: “Proti naší vlasti se opět rozpoutala skutečná válka”.

Slovo válka, v ruštině “vojna”, začali v posledních měsících používat na veřejnosti i ministr obrany Sergej Šojgu, ministr zahraničí Sergej Lavrov i šéf žoldnéřů z Wagnerovy skupiny Jevgenij Prigožin. “V podstatě žijeme ve válečných podmínkách,” uvedl například i Vjačeslav Gladkov, gubernátor Belgorodské oblasti, která se v uplynulých týdnech stala terčem útoků.

I v soukromí hovoří ruské elity o válce, napsala agentura Reuters. Postupné přijetí existence války i na veřejnosti přitom ukazuje, jak se změnilo vnímání Kremlu. A možná jde i o náznak toho, jak bude vypadat budoucí vývoj. “Je zarážející, jak Putin a elity porušují svá vlastní pravidla,” nechal se slyšet nejmenovaný západní diplomat v Moskvě. “Důležitější ale je, co to říká o budoucnosti: znamená válka serióznější přístup? A jak bude Rusko ve válce vypadat?” uvedl tento diplomat.

Označování války jinými, eufemističtějšími výrazy není nic nového. Americký prezident Lyndon B. Johnson rovněž označil narůstající zapojení do vietnamské války za “omezenou vojenskou akci”. A invaze do Afghánistánu v roce 2001 byla prezidentem Georgem W. Bushem nazvána “Operace Trvalá svoboda”.

Když bývalý sovětský vůdce Leonid Brežněv v roce 1979 rozpoutal desetiletou afghánsko-sovětskou válku, Moskva invazi nazvala operací s cílem “poskytnout mezinárodní pomoc přátelskému afghánskému lidu”.

“Nesmíte zapomínat a je třeba si uvědomit to, že výraz SVO byl vynalezen v době, kdy si mysleli, že vyhrají rychle a bez krveprolití, jako na Krymu,” uvedl Abbás Galjamov, bývalý Putinův poradce a autor jeho proslovů. “Teď je ale všem jasné, že je to válka. A začalo to být jasné již před delší dobou, když si všichni uvědomili, že taktika blitzkriegu selhala,” dodal.

Přepisy Putinových vyjádření ukazují, že slovo válka prezident opakovaně používá i ve variantě “informační a sankční válka”, kterou Západ rozpoutal proti Rusku. Loni se přitom takto vyjadřoval jen výjimečně. Když loni v září označil čtyři ukrajinské regiony za součást Ruska, konflikt nazval “válkou”, v říjnu pak řekl, že Západ “podněcuje válku” a v prosinci dokonce otevřeně mluvil “o této válce”.

To přimělo Nikitu Jufereva, radního z Petrohradu, aby podal stížnost. Ta nicméně nikam nevedla. “Dříve nebo později se dostaneme do bodu, kdy to budou všichni nazývat válkou a budou to za válku považovat,” řekl Juferev agentuře Reuters. “A válka může znamenat stanné právo, mobilizaci ekonomiky, mobilizaci armády a záložníků,” dodal.

Kreml se již nechal slyšet, že nemá v plánu vyhlásit stanné právo ani další mobilizaci. Putin nicméně v květnu odsouhlasil pozměňovací návrhy, které umožňují konání voleb během stanného práva a společností působícím v obranném průmyslu přidávají další směny, aby mohly vyrábět téměř 24 hodin denně.

Útoky i na území Ruska, které Moskva připisuje Ukrajině, povzbudily ruské jestřáby, kteří požadují mnohem tvrdší přístup k válce.

Šéf wagnerovců Prigožin, který je známým kritikem ruského ministerstva obrany a jeho vedení války, se nedávno nechal slyšet, že by se věci mohly vyvíjet podobně jako za vlády chilského diktátora Augusta Pinocheta. “Lidé mi píšou, že musíme udělat Chile, abychom se ubránili. Chile, to je Pinochet, Chile, to je elita Ruska, především byrokratická elita, na stadionu obklopena lidmi s automatickými zbraněmi,” uvedl Prigožin. “Tohle není hra. V této válce prohráváme,” dodal.

[ZDROJ](#)